

Specialeansøgning til Sundhedsstyrelsens specialeplan

Speciale: Intern medicin: geriatri

Region/privat udbyder: Region Midtjylland

Dato: 11. januar 2016

Der henvises til Sundhedsstyrelsens publikation ”Specialeplanlægning – begreber, principper og krav”, som er tilgængelig på Sundhedsstyrelsens hjemmeside for yderligere oplysninger.

1 Indholdsfortegnelse

1	Indholdsfortegnelse	2
2	Generelle overvejelser i forhold til specialet	3
2.1	Indledende overordnet redegørelse for implementeringen af specialevejledningen hos ansøger	3
2.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af akutområdet i forhold til specialet	4
2.3	Beskrivelse af sammenhængen i specialet på tværs af funktionsniveauer og sygehusmatrikler	4
2.4	Beskrivelse af sammenhængen til andre specialer	4
2.5	Implementering	5
2.6	Udvikling og fremtidsplaner	5
3	Specialets hovedfunktionsniveau	7
3.1	Overordnet beskrivelse af den planlagte organisering af hovedfunktionerne i specialet	7
3.2	Overordnet beskrivelse af opfyldelsen af anbefalinger til varetagelsen af hovedfunktioner i specialet	7
3.3	Andre oplysninger vedr. hovedfunktioner i specialet	8
4	Specialets regionsfunktionsniveau	9
4.1	Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt	9
4.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af regionsfunktionerne i specialet	9
4.3	Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af regionsfunktioner i specialet	9
4.4	Formaliseret samarbejde	10
4.5	Udefunktioner	10
4.6	Andre oplysninger vedr. regionsfunktioner i specialet	10
5	Specialets højtspecialiserede niveau	11
5.1	Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt	11
5.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af højtspecialiserede funktioner i specialet	11
5.3	Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af højtspecialiserede funktioner i specialet	11
5.4	Formaliseret samarbejde	11
5.5	Udefunktioner	11
5.6	Andre oplysninger vedr. højtspecialiserede funktioner i specialet	11

2 Generelle overvejelser i forhold til specialet

2.1 Indledende overordnet redegørelse for implementeringen af specialevejledningen hos ansøger

Vejledning:

Der efterspørges en kort redegørelse for, hvordan specialevejledningen, på tværs af hovedfunktionsniveau, regions- og højtspécialiseret niveau, er implementeret i regionen/på det private sygehus, herunder eventuelle udfordringer (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt til varetagelse af specialfunktioner i specialet)

Besvarelse:

I Region Midtjylland er det organiseret sådan, at de *højtspécialiserede funktioner* som udgangspunkt varetages på Aarhus Universitetshospital.

Regionsfunktioner varetages som udgangspunkt alle på Aarhus Universitetshospital og er herudover fordelt ud på de øvrige hospitaler i regionen ud fra forskellige hensyn (se punkt 4.2).

Som udgangspunkt varetages alle *hovedfunktioner* ved alle hospitalsenheder.

Der er 7 matrikler i Region Midtjylland med geriatrisk funktion:

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Regionshospitalet Herning
- Regionshospitalet Holstebro
- Regionshospitalet Horsens
- Regionshospitalet Randers
- Regionshospitalet Silkeborg
- Regionshospitalet Viborg

Aarhus Universitetshospital, Aarhus er det eneste hospital i Region Midtjylland, som har en geriatrisk afdeling. På de andre hospitaler indgår specialet i de medicinske afdelinger.

Behandlingen af de geriatriske patienter sker på geriatriske sengeafsnit med dedikeret personale til den tværfaglige behandling og i ambulante regi.

Derudover findes der på Aarhus Universitetshospital, Aarhus, Regionshospitalet Horsens og Regionshospitalet Silkeborg udgående tværfaglige geriatriske teams.

Region Midtjylland og de 19 kommuner indgik i 2015 en Sundhedsaftale for perioden 2015-2018, som sikrer sammenhæng og koordinering af indsatserne i de patientforløb, der går på tværs af hospitaler, almen praksis og kommunerne.

Sundhedsaftalen har fokus på de forskellige elementer i et sammenhængende patientforløb, herunder forebyggelse af indlæggelser og genindlæggelser, tidlig opsporing og indsats, styrket behandling i eget hjem og nærmiljø, den koordinerede indlæggelse og udskrivelse, rehabilitering, genoptræning mv.

Der kan nævnes mange initiativer, som involverer almen praksis, kommuner og hospitaler, og som har til formål at sikre en sammenhængende og koordinerende indsats over for geriatriske patienter, fx opfølgende hjemmebesøg, akutteams i Viborg og Silkeborg Kommuner, Trykshotellet i

Lemvig, "På forkant" telemedicinske projekter i Horsens, tilknytning af kommunale sygeplejersker til henholdsvis geriatri team i Holstebro og til medicinsk afdeling i Viborg osv.

Ifølge den gældende specialevejledning er der ikke specialiserede funktioner inden for intern medicin: geriatri. Dog indeholder den reviderede specialeplan, som træder i kræft i 2016 én regionsfunktion.

2.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af akutområdet i forhold til specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af, hvordan organiseringen af akutområdet overordnet opfylder anbefalinger og krav i denne specialevejledning

Besvarelse:

Region Midtjylland har fem akuthospitaler som oplyst nedenfor.

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Regionshospitalet Herning
- Regionshospitalet Horsens
- Regionshospitalet Randers
- Regionshospitalet Viborg

På Regionshospitalet Silkeborg modtages akutte, visiterede intern medicinske patienter kl. 8-17 på hverdage. Endvidere modtager Regionshospitalet Silkeborg - som led i et forskningsprojekt - døgnet rundt kendte, kroniske patienter med akut forværring af deres kroniske sygdom.

For mere uddybende beskrivelse af organiseringen af akutområdet i Region Midtjylland henvises til overliggernetatet.

Eftersom en stor del af de akutte intern medicinske patienter har geriatrike problemstillinger, er det Region Midtjyllands ambition, at der skal være geriater ansat på alle akutmodtagelser. I øjeblikket er der ikke ansat geriater på Regionshospitalet Viborg, men det arbejdes der på at ændre.

2.3 Beskrivelse af sammenhængen i specialet på tværs af funktionsniveauer og sygehusematrikler

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af, hvordan patientforløb organiseres på tværs af funktionsniveauer, herunder organiseringen af behandling på tværs af sygehusematrikler i regionen.

Besvarelse:

Der er i øjeblikket kun et funktionsniveau inden for geriatri.

2.4 Beskrivelse af sammenhængen til andre specialer

Vejledning:

Der efterspørges beskrivelse af, hvordan samarbejdet med andre relevante specialer er sikret/sikres fremadrettet med særligt fokus på specialer på forskellige matrikler

Besvarelse:

Specialet for intern medicin: geriatri har samarbejde med følgende specialer:

- De intern medicinske grenspecialer
- Kirurgi
- Ortopædisk kirurgi
- Neurologi
- Psykiatri
- Oftalmologi
- Oto-rhino-laryngologi

På de hospitalsenheder, hvor ovenstående specialer er repræsenteret, er der således aftaler med den lokale geriatriske funktion.

Geriatrien og psykiatrien har et samarbejde om uddannelse af yngre læger, hvor yngre læger fra geriatrien kommer i et uddannelsesophold i psykiatrien. Samarbejdet mellem psykiatrien og geriatrien sikres endvidere ved, at psykiatrien har tilsynsfunktion på de somatiske hospitaler i regionen i form af både planlagte og akutte tilsyn. Herforuden sikres samarbejdet og opmærksomheden på tidlig opsporing af en eventuel somatisk sygdom ved, at psykiatriske patienter i forbindelse med det indledende behandlingsforløb bliver screenet for KRAM-faktorer og somatisk sygdom. Endelig søger både geriatrien og psykiatrien ved behov gensidigt råd og vejledning hos hinanden i forbindelse med den enkelte patient.

På hospitalerne med geriatri på hovedfunktionsniveau er der mulighed for at få assistance umiddelbart fra en speciallæge i ét af de ni specialer inden for intern medicin, ligesom der er mulighed for assistance fra en speciallæge i intern medicin: geriatri med henblik på telefonisk rådgivning om diagnostik, behandling og eventuelt visitation til afdelingen på Aarhus Universitetshospital eller anden afdeling med relevant regions- eller højtspecialiseret funktion.

2.5 Implementering

Vejledning:

Der efterspørges en detaljeret plan for implementering af de specialfunktioner i specialeansøgningen, som ikke aktuelt varetages, men som ønskes varetaget, herunder en præcis angivelse af tidshorisont (måned/år).

Besvarelse:

Den nye regionsfunktion *Ældre patienter med en kombination svimmelhed, instabilitet og faldproblematik, som trods udredning på hovedfunktionsniveau er uafklarede, og hvor der er mistanke om vestibulær og/eller autonom dysfunktion* varetages allerede i dag på Aarhus Universitetshospital i et tæt samarbejde med kardiologer, neurologer og øre-næse-hals-afdelingen. Der aftales henvisningskriterier med de øvrige hospitaler, således at funktionen kan være implementeret i hele regionen 1.1.2017. Aarhus Universitetshospital har ved udredningen af disse patienter adgang til relevante undersøgelser så som vestibulærundersøgelse, videonystagmografi, vippelejetest, sinus caroticus undersøgelser m.v. samt relevant billeddiagnostik.

2.6 Udvikling og fremtidsplaner

Vejledning:

Der efterspørges overvejelser over den fremadrettede udvikling af specialet i regionen/på privathospitalet med fokus på organisatoriske overvejelser, planer om nybyggeri, faglige satsningsområder og lign.

Besvarelse:

3 Specialets hovedfunktionsniveau

NB! Der skal ikke ansøges om varetagelse af hovedfunktioner indenfor specialet, men varetagelsen af hovedfunktionsniveauet ønskes beskrevet nedenfor.

3.1 Overordnet beskrivelse af den planlagte organisering af hovedfunktionerne i specialet

Vejledning:

Der efterspørges bl.a. en beskrivelse af varetagelsen af hovedfunktionsniveauet i specialet, herunder på hvilke sygehusematrikler hovedfunktionerne varetages.

Besvarelse:

Følgende matrikler i Region Midtjylland varetager hovedfunktioner inden for intern medicin: geriatri:

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Regionshospitalet Herning
- Regionshospitalet Holstebro
- Regionshospitalet Horsens
- Regionshospitalet Randers
- Regionshospitalet Silkeborg
- Regionshospitalet Viborg

3.2 Overordnet beskrivelse af opfyldelsen af anbefalinger til varetagelsen af hovedfunktioner i specialet

Vejledning:

Beskrivelsen bør tage udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger i specialevejledningen.

Besvarelse:

Alle hospitaler, som varetager geriatriske hovedfunktioner, råder over den nødvendige ekspertise samt specielt uddannet personale i øvrigt, nødvendige faciliteter og tilstrækkeligt aktivitetsniveau for den enkelte opgave.

Det er på alle matrikler med geriatri på hovedfunktionsniveau muligt at få assistance umiddelbart fra en speciallæge i ét af de ni specialer inden for intern medicin. Der er på alle matrikler desuden mulighed for assistance fra en speciallæge i intern medicin: geriatri med henblik på telefonisk rådgivning om diagnostik, behandling og eventuelt visitation til en afdeling på regions- eller højt specialiseret niveau.

Øvrigt personale, herunder sygeplejersker, har relevante kompetencer og erfaring i varetagelse af specialets patienter.

Det gælder for alle matrikler med geriatri på hovedfunktionsniveau, at der samarbejdes med intern medicin bredt set.

3.3 Andre oplysninger vedr. hovedfunktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger, kan de anføres her.

Besvarelse:

4 Specialets regionsfunktionsniveau

4.1 Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan regionsfunktioner i specialevejledningen er implementeret i regionen/på det private sygehus (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt)

Besvarelse:

Der er i den gældende specialevejledning ikke nogen regionsfunktioner inden for intern medicin: geriatri.

4.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af regionsfunktionerne i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af den overordnede organisering og varetagelse af regionsfunktionerne, herunder på hvilke sygehusmatrikler regionsfunktionerne ønskes varetaget og begrundelsen herfor, samt hvis der ansøges for flere sygehusmatrikler, hvordan de ansøgte sygehusmatrikler så vil samarbejde om varetagelsen af regionsfunktionerne.

Besvarelse:

Det generelle princip for placering af regionsfunktioner i Region Midtjylland er, at funktionerne fordeles ud fra en konkret afvejning af nedenstående hensyn:

- At opfylde Sundhedsstyrelsens krav til varetagelse af funktionerne, herunder sikre en tilstrækkelig volumen til at opretholde en høj kvalitet.
- At tilrettelægge hensigtsmæssige patientforløb og understøtte Region Midtjyllands akutplan samt bæredygtigheden af det enkelte akuthospital.
- At sikre Aarhus Universitetshospital også fremover udgør rammen om den specialiserede virksomhed og understøttes heri ved varetagelse af så mange regionsfunktioner som muligt.

Regionsfunktionen *Ældre patienter med en kombination af svimmelhed, instabilitet og faldproblematik, som trods udredning på hovedfunktionsniveau er uafklarede og hvor der er mistanke om vestibulær og/eller autonom dysfunktion* søges som noget nyt til varetagelse ved Aarhus Universitetshospital, Aarhus.

4.3 Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af regionsfunktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan kravene i Sundhedsstyrelsens specialevejledning til varetagelse af regionsfunktioner indenfor specialet opfyldes. Redegørelsen skal ske for hver sygehusmatrikel, som planlægges at varetage regionsfunktioner.

Afsnittet skal supplere og uddybe oplysningerne i excel-skemaerne, som indsendes for hver sygehusmatrikel. Alle relevante tal-data og ja/nej-besvarelser indtastes i excel-skemaet, og det

beskrives nedenfor, hvorledes det enkelte sygehus samlet set lever op til specialevejledningens krav til varetagelse af specialfunktioner i specialet.

Hvis der i det indtastede data i excel-skemaet, er afvigelser fra specialevejledningens krav om varetagelse beskrives det desuden nedenfor.

Besvarelse for Aarhus Universitetshospital, Aarhus:

Der er i alt 6 speciallæger på Geriatrisk Afdeling på Aarhus Universitetshospital, Aarhus, hvoraf 2 læger er specielt tilknyttet Faldklinikken. Da afdelingen ikke varetager en akut funktion, varetages al behandling i dagtid, hvorfor der ikke er etableret et vagtlag. Der er etableret tæt samarbejde med andre relevante specialer på Aarhus Universitetshospital, herunder kardiologi, ortopædkirurgi, otorhino-laryngologi og neurologi.

4.4 Formaliseret samarbejde

Vejledning:

Såfremt funktioner i specialet søges varetaget i et formaliseret samarbejde med andre sygehusmatrikler i eller uden for regionen, bedes dette beskrevet og præciseret nærmere, herunder hvilke sygehusmatrikler, der indgår i det planlagte formaliserede samarbejde, og hvilke konkrete funktioner, det drejer sig om.

Den konkrete aftale om formaliseret samarbejde kan eventuelt vedlægges, men dette er kun et krav, hvis det fremgår specifikt af ansøgningsmaterialets specialevejledning, jf. Sundhedsstyrelsens publikation ”Specialeplanlægning – begreber, principper og krav” tilgængelig fra Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Besvarelse:

Der ansøges ikke om nogen funktioner i et formaliseret samarbejde inden for intern medicin: geriatri.

4.5 Udefunktioner

Vejledning:

Såfremt der planlægges med brug af udefunktioner inden for specialet, skal dette beskrives nærmere, herunder hvilke konkrete funktioner det drejer sig om.

Besvarelse:

Der ansøges ikke om nogen udefunktioner inden for intern medicin: geriatri.

4.6 Andre oplysninger vedr. regionsfunktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger som er særligt relevante for Sundhedsstyrelsens sagsbehandling, kan de anføres her. Der kan fx angives relevant dokumentation for kvalitet i varetagelsen af udvalgte regionsfunktioner, særlig forskningsaktivitet eller lign.

Besvarelse:

5 Specialets højt specialiserede niveau

- 5.1 Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt

Besvarelse:

Der er hverken i den gældende eller den reviderede specialevejledning for intern medicin: geriatri nogen højt specialiserede funktioner.

- 5.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af højt specialiserede funktioner i specialet

Besvarelse:

Der er ingen højt specialiserede funktioner i intern medicin: geriatri.

- 5.3 Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af højt specialiserede funktioner i specialet

Besvarelse:

Der er ingen højt specialiserede funktioner i intern medicin: geriatri.

- 5.4 Formaliseret samarbejde

Besvarelse:

Der er ingen højt specialiserede funktioner i intern medicin: geriatri.

- 5.5 Udefunktioner

Besvarelse:

Der er ingen højt specialiserede funktioner i intern medicin: geriatri.

.

- 5.6 Andre oplysninger vedr. højt specialiserede funktioner i specialet

Besvarelse:

Der er ingen højt specialiserede funktioner i intern medicin: geriatri.